

Jesaja

Hoofdstuk 1

De domme kinderen van de HEER

² Hoor, hemelen! Luister, aarde,
want de HEER neemt het woord.

‘Ik heb zonen grootgebracht en opgevoed,
maar zij zijn tegen Mij in opstand gekomen.

³ Een os kent zijn eigenaar, een ezel de krib van zijn
meester;
maar Israël weet van niets; mijn volk heeft geen
begrip.’

De straf van Juda

⁴ Wee die zondige natie, dat volk, beladen met
schuld,
dat geslacht van boosdoeners, die verdorven zonen!
Zij hebben de HEER verlaten, de Heilige van Israël
veracht,

zij hebben Hem de rug toegekeerd.

⁵ Waarom wilt u nog meer worden geslagen,
en gaat u door met uw verzet?

Uw hoofd is helemaal ziek, uw hart helemaal uitge-
put.

⁶ Van uw voetzool tot de schedel is er geen plek
meer gaaf;
het is niets dan builen, striemen en open wonden,
die niet gedicht en niet verbonden zijn, noch met
olie verzacht.

Beter gerechtigheid dan offers

¹⁰ Hoor het woord van de HEER, leiders van Sodom.
Luister naar het onderricht van onze God, volk van
Gomorra.

¹¹ ‘Wat heb Ik aan al uw offers?’ zegt de HEER.

‘Ik ben verzadigd van de brandoffers van uw rammen
en van het vet van uw mestkalveren.

Ik schep geen behagen in het bloed van stieren, lam-
meren en bokken.

¹² Wie heeft u gevraagd mijn voorhoven plat te lopen
als u komt om voor Mij te verschijnen?

¹³ Breng Mij toch niet langer nutteloze meeloffers.

Uw wierook is een gruwel voor Mij.

Nieuwe maan, sabbat en feestbijeenkomst:

feest vieren samen met onrecht kan Ik niet uitstaan.

¹⁴ Uw nieuwe maan, uw feesten, Ik haat ze hartgron-
dig,

zij zijn een last die Ik niet langer dragen kan.

¹⁵ Wanneer u uw handen uitstrekt,

sluit Ik mijn ogen voor u,

zelfs als u uw gebeden vermenigvuldigt, luister Ik
niet naar u:

uw handen zitten vol bloed.

¹⁶ Was u, reinig u!

Uit mijn ogen met uw misdaden!

Houd op met kwaad doen.

¹⁷ Leer liever het goede te doen, betracht rechtvaar-
digheid, help de verdrukten,

verschaf recht aan de wezen, verdedig de weduwen.

¹⁸ Kom, laten we de zaak afhandelen’, zegt de
HEER.

‘Zouden uw zonden, die als scharlaken zijn, wit kun-
nen worden als sneeuw?

Zouden zij, rood als purper, als wol kunnen worden?’

¹⁹ Als u gewillig bent en luistert,

zult u het beste van uw land verteren.

²⁰ Maar als u weigert en u blijft verzetten, zal het
zwaard u verteren.’

De mond van de HEER heeft het gezegd.

Hoofdstuk 2

Bedevaart naar Jeruzalem

¹ De openbaring over Juda en Jeruzalem, die Jesaja,
de zoon van Amos, in een visioen ontving.

² Op het einde der dagen zal het gebeuren,

dat de berg van het huis van de HEER gevestigd zal
zijn als de hoogste der bergen,

verheven boven de heuvels, en alle volken stromen
naar hem toe;

³ en zij zeggen:

‘Kom, laat ons optrekken naar de berg van de HEER,
naar het huis van Jakobs God:

dan zal Hij ons zijn wegen wijzen, en wij zullen zijn
paden bewandelen.

Want uit Sion komt de Wet, uit Jeruzalem het woord
van de HEER.’

⁴ Hij zal recht doen onder de volken, en machtige
naties straffen.

Dan smeden zij hun zwaarden om tot ploegscharen
en hun speerpunten tot sikkels.

Geen volk heft het zwaard meer tegen een ander
en oorlog leren ze niet meer.

⁵ Huis van Jakob, kom,

laat ons wandelen in het licht van de HEER.

Hoofdstuk 4

De heilige rest

² Op die dag zal datgene wat de HEER laat ontluiken
een luisterrijk sieraad zijn, en de vrucht van het land
een trotse tooi voor de overlevenden van Israël.

³ Wie tot de rest van Sion behoort, wie in Jeruzalem

gespaard bleef, wordt dan heilig genoemd: iedereen die in Jeruzalem bij de levenden staat opgeschreven.
⁴Wanneer de Heer het vuil van Sions dochters heeft weggewassen en het bloed van Jeruzalem heeft weggespoeld in een storm van oordeel en een storm van verwoesting,

⁵dan scheidt de HEER boven heel het domein van de berg Sion en boven degenen die er verzameld zijn een wolk bij dag, en rook met de glans van vlammen vuur 's nachts. Want op alles zal de heerlijkheid rusten als een baldakijn,
⁶als een tent die schaduw biedt tegen de hitte overdag en beschutting tegen stortbuien en regen.

Hoofdstuk 5

Het lied van de wijngaard

¹Ik wil zingen voor mijn dierbare vriend, het lied van mijn dierbare vriend en zijn wijngaard. Mijn vriend had een wijngaard op een vruchtbare helling.

²Hij spitte hem om, verwijderde de stenen en beplante hem met edelwingerd.

Hij bouwde er een wachttoren en kapte ook een wijnpers uit.

Nu verwachtte hij dat hij druiven zou dragen, maar hij bracht slechts wilde bessen voort.

³Welnu, bewoners van Jeruzalem, mensen van Juda, doe uitspraak tussen Mij en mijn wijngaard.

⁴Wat kon Ik nog voor mijn wijngaard doen dat Ik niet heb gedaan?

Waarom bracht hij slechts wilde bessen voort, terwijl Ik verwachtte dat hij druiven zou dragen?

⁵Welnu, Ik zal u vertellen wat Ik met mijn wijngaard ga doen.

Zijn omheining haal Ik weg, zodat hij kaal wordt gevreten;

zijn muren verniel Ik, zodat hij wordt vertrappt.

⁶Een wildernis maak Ik ervan, hij wordt niet gesnoeid en niet gewied,

distels en doorns groeien er hoog, en de wolken verbied Ik om hem met regen te besproeien.

⁷De wijngaard van de HEER van de machten is het huis van Israël,

zijn bevoorrechte planten zijn de mensen van Juda.

Hij hoopte op recht, maar Hij zag onrecht,

Hij zag geen betrachting, maar verkrachting van recht.

Hoofdstuk 6

Roepingsvisioen van Jesaja

¹In het sterfjaar van koning Uzzia zag ik de Heer, gezeten op een hoge en verheven troon. De sleep van zijn mantel vulde heel de tempel.

²Serafs stonden boven Hem opgesteld, elk met zes vleugels: twee om het gelaat te bedekken, twee om de voeten te bedekken, twee om te vliegen.

³Zij riepen elkaar toe:

‘Heilig, heilig, heilig is de HEER van de machten; en heel de aarde is vol van zijn heerlijkheid.’

⁴De deurpinnen in de dorpels schudden van het luide geroep en de tempel stond vol rook.

⁵Ik zei:

‘Wee mij! Ik ben verloren!

Ik ben een mens met onreine lippen, ik woon onder een volk met onreine lippen en ik heb met eigen ogen de koning, de HEER van de machten gezien!’

⁶Maar één van de serafs vloog op mij af met een gloeiende kool, die hij met een tang van het altaar had genomen,

⁷hij raakte er mijn mond mee aan en sprak:

‘Zie, nu dit uw lippen heeft aangeraakt, is uw zonde verdwenen, en uw schuld bedekt.’

⁸Daarop hoorde ik de stem van de Heer: ‘Wie zal Ik zenden, wie zal in onze naam gaan?’ Ik antwoordde: ‘Hier ben ik, zend mij.’

⁹Toen zei Hij: ‘Ga en zeg tegen dit volk:

Luister maar, u zult het toch niet begrijpen, kijk maar scherp, u zult het niet vatten.

¹⁰Verhard de geest van dit volk, maak zijn oren doof, strijk zijn ogen dicht,

zodat het met zijn ogen niet ziet, met zijn oren niet hoort,

zodat zijn geest niet begrijpt, zodat het zich niet bekeert, en geen genezing vindt.’

Hoofdstuk 7

Immanuël

¹In de tijd dat Achaz, de zoon van Jotam, de zoon van Uzzia, koning van Juda was, trokken Resin, de koning van Aram, en Pekach, de zoon van Remaljahu en koning van Israël, tegen Jeruzalem ten strijde. Zij konden het echter niet innemen.

²Er werd gemeld aan het huis van David: ‘De Arameeërs hebben zich in Efraïm gelegerd.’ Toen beefden het hart van de koning en het hart van het volk, zoals de bomen in het woud beven door de wind.

³Maar de HEER zei tegen Jesaja: ‘Ga Achaz tegemoet, u en uw zoon Rest-Terug, op de weg naar het

Vollersveld, naar het einde van de waterleiding van de bovenste vijver.

⁴Zeg hem: “Beheers u! Blijf rustig, vrees niet, laat u niet van streek brengen door die twee rokende houtstompen, door de vlamme woede van Resin van Aram, en van de zoon van Remaljahu.

⁵Laat Aram, Efraïm en de zoon van Remaljahu maar plannen smeden en zeggen:

⁶“Wij trekken op tegen Juda, om het uit elkaar te scheuren en te overmeesteren en wij stellen er de zoon van Tabeël als koning aan.”

⁷Zo spreekt de Heer GOD:

Dat bestaat niet, dat gebeurt niet!

⁸Zowaar als de hoofdstad van Aram Damascus is, en het hoofd van Damascus Resin,

⁹zowaar als de hoofdstad van Efraïm Samaria is, en het hoofd van Samaria de zoon van Remaljahu: over vijfenzestig jaar is Efraïm als volk verdelgd.

Als u niet standvastig gelooft, dan houdt u geen stand!

¹⁰Ook dit liet de HEER tegen Achaz zeggen:

¹¹“Vraag de HEER uw God om een teken, uit de diepte van de onderwereld of uit de hoogte daarboven.”

¹²Maar Achaz antwoordde: ‘Dat doe ik niet, ik stel de HEER niet op de proef.’

¹³Daarop zei de profeet: ‘Luister, huis van David! Is het niet genoeg om mensen te tergen, dat u ook nog mijn God moet tergen?’

¹⁴Daarom geeft de Heer zelf een teken aan u: Zie, de jonge vrouw is zwanger, en zal een zoon ter wereld brengen, en u zult hem de naam Immanuël geven.

¹⁵Boter en honing zal hij eten, totdat hij het kwade weet te verwerpen en het goede weet te kiezen.

¹⁶Want voordat de knaap het kwade weet te verwerpen en het goede weet te kiezen, is het land van de beide koningen, dat u angst aanjaagt, ontvolkt.

Hoofdstuk 8

Een helder licht

²³Nu heeft de eerste smaad gebracht over het land van Zebulon en over het land van Naftali, en de laatste heeft de weg naar de zee zwaar verdrukt, het Overjordaanse, en het gewest van de heidenen.

Hoofdstuk 9

¹Het volk dat ronddwaalt in het donker, ziet een helder licht.

Over hen die wonen in een land vol duisternis

gaat een stralend licht op.

²Uitbundig laat U hen juichen en U overstelpt hen met vreugde; zij verheugen zich voor uw aanschijn zoals er vreugde is bij de oogst en gejuich bij het verdelen van de buit.

³Want het drukkende juk, de stang op hun schouders, de stok van de drijver, U breekt ze stuk als op de dag van Midjan.

⁴Want alle dreunend stampende laarzen en met bloed doordrenkte mantels worden verbrand, en verteerd door het vuur.

⁵Want een kind wordt geboren, een zoon wordt ons gegeven. De heerschappij rust op zijn schouders; men noemt hem wonder van beleid, goddelijke held, vader voor eeuwig, vredevorst.

⁶Groot is de macht en eindeloos de vrede voor de troon van David, voor zijn koninkrijk; hij zal het stichten en onderhouden door recht en gerechtigheid vanaf nu en voor altijd.

De geestdriftige liefde van de HEER van de machten zal dit teweegbrengen.

Hoofdstuk 10

Assurs aanmatiging

⁵Wee Assur, de roede van mijn toorn, de stok die Ik in mijn woede hanteer.

⁶Ik zend hem naar een goddeloos land, naar een volk dat mijn toorn opwekte, om er te plunderen en te roven, om het als straatvuil te vertrappen.

⁷Hij had echter een ander doel, en andere plannen in zijn hart: zijn hart was eropuit te verdelgen en talloze volken uit te roeien.

¹³Assur zei:

‘Door eigen kracht heb ik dat alles bewerkt, door eigen wijsheid, want verstandig ben ik.

Grenzen van volken heb ik verlegd, rijkdommen weggesleept, en vorsten met geweld van hun troon gestoten.

¹⁴Mijn hand nam de rijkdom van de volken in beslag alsof het een vogelnestje was, en zoals men verlaten eieren verzamelt,

zo raapte ik heel de aarde bijeen.

Niet één verroerde een vleugel of opende zijn snavel om te piepen.’

¹⁵Pocht een bijl soms tegen hem die ermee hakt,
of verheft een zaag zich tegen hem die haar hanteert?
Alsof een scepter diegene regeert die hem voert,
of een stok diegene die niet van hout is, omhoog
heft!

¹⁶Daarom laat de Heer, de HEER van de machten,
zijn vet wegteren
en de koorts in zijn ingewanden branden, als een
gloeiend vuur.

Hoofdstuk 11

Een telg van Isai

¹Een tak ontspruit aan de stronk van Isai,
een twijg ontbloeit aan zijn wortels.

²De geest van de HEER rust op hem,
een geest van wijsheid en inzicht,
een geest van beleid en sterkte,
een geest van kennis en ontzag voor de HEER.

³Hij ademt ontzag voor de HEER.

Hij spreekt geen recht naar uiterlijke schijn
en hij doet geen uitspraak op grond van loze geruch-
ten;

⁴hij geeft de geringen hun recht
en de armen in het land krijgen een eerlijk vonnis.
Hij kastijdt de verdrukkers met de roede van zijn
mond
en de slechte mensen doodt hij met de adem van zijn
lippen.

⁵Gerechtigheid draagt hij als een gordel om zijn
lendenen,
en trouw als een gordel om zijn heupen.

⁶De wolf en het lam wonen samen,
de panter vlijt zich neer naast het bokje,
het kalf en de leeuw weiden samen:
een kleine jongen kan ze hoeden.

⁷De koe en de berin sluiten vriendschap,
hun jongen liggen bijeen.
De leeuw eet stro, net als de os.

⁸De zuigeling speelt bij het hol van de adder,
het kind strekt zijn hand uit naar het nest van de
slang.

⁹Niemand doet nog kwaad of handelt nog verderfe-
lijk op heel mijn heilige berg,
want de kennis van de HEER vervult het hele land,
zoals het water heel de bodem van de zee bedekt.

Terugkeer van de rest

¹⁰Op die dag staat de wortel van Isai
als een vaandel voor de volken opgericht:
de volken zoeken hem op, en zijn woonplaats zal
prachtig zijn.

Hoofdstuk 12

Loflied van de geredden

²God is mijn redding! Ik vrees niet, ik ben vol ver-
trouwen:

de HEER is mijn sterkte en kracht, Hij is mijn red-
ding geworden.’

³En u zult vol vreugde water putten
uit de bronnen van de redding.

⁴Op die dag zult u zeggen:

‘Loof de HEER, roep zijn naam,
maak onder de volken zijn daden bekend,
verkondig zijn hoogverheven naam.

⁵Zing voor de HEER, want Hij deed grootse dingen,
laat het bekend zijn over heel de aarde!

⁶Juich en jubel, bewoners van Sion:
de Heilige van Israël is groot in uw midden!’

Hoofdstuk 22

¹⁹Ik verdrijf u uit uw ambt,
Ik vaag u weg van uw plaats.

²⁰Op die dag ontbied Ik mijn dienaar Eljakim,
de zoon van Chilkia.

²¹Ik doe hem uw ambtsgewaad aan, Ik doe hem uw
gordel om, Ik bekleed hem met uw macht.
Hij zal een vader zijn voor de bewoners van Jeruza-
lem en voor het huis van Juda.

²²De sleutel van Davids huis leg Ik op zijn schou-
ders.

Wat hij opent, kan niemand sluiten; wat hij sluit, kan
niemand openen.

²³Ik zet hem vast, een pin in een stevig stuk muur.
Hij wordt een luisterrijke zetel voor het huis van zijn
vader.”

Hoofdstuk 25

Het feest op de Sion

⁶De HEER van de machten
richt op deze berg voor alle volken
een feestmaal aan met uitgelezen gerechten,
een feestmaal met belegen wijnen,
verrukkelijke, uitgelezen gerechten,
belegen, gelouterde wijnen.

⁷Op deze berg verscheurt Hij de bedekking die over
alle volken ligt,
de sluier die alle naties bedekt.

⁸De Heer GOD vernietigt de dood,
en veegt de tranen van alle gezichten,
op heel de aarde wist Hij de smaad van zijn volk uit:
de HEER heeft het gezegd!

⁹Op die dag zal men zeggen: ‘Dat is onze God.’

Wij hoopten op Hem en Hij heeft ons gered.
Dat is de HEER, op wie wij hoopten;
laat ons blij zijn en juichen om de redding die Hij
heeft gebracht.

¹⁰Want op deze berg rust de hand van de HEER,
maar Moab wordt op zijn plaats vertrappt,
zoals het stro op de mestvaalt vertrappt wordt.

Hoofdstuk 26

De sterke stad

¹Op die dag zal men in Juda dit lied zingen:
‘Wij hebben een sterke stad, haar muren en wallen
zijn onze redding.

²Open de poorten:
laat het volk binnen dat rechtvaardig is
en de trouw heeft bewaard.

³Met standvastigheid handhaaft U de vrede,
omdat men op U vertrouwt.

⁴Vertrouw voor altijd op de HEER,
want de HEER is een eeuwige rots.

⁵Hij haalt degenen die in de hoogte wonen neer,
Hij sloop hun steile burcht,
Hij sloop ze tot aan de grond en smakt ze in het
stof.

⁶De voeten van de armen,
de stappen van de geringen
lopen eroverheen.’

Psalm

⁷Het pad van de vrome mens is effen:
U baant een rechte weg voor hem.

⁸Ook wij, HEER, hopen op de weg
die U in uw rechtvaardigheid baant,
en naar uw naam en gedachtenis gaat ons verlangen
uit.

⁹Iedere nacht verlang ik naar U,
ik hunker naar U met heel mijn ziel.
Als uw gerechtigheid over de aarde heerst,
leren de aardbewoners wat recht is.

¹²HEER, U schenkt ons vrede,
want ook ons eigen werk hebt U voor ons verricht.

¹⁶HEER, in nood zocht het U,
het riep U aan als het door uw straffende hand werd
getroffen.

¹⁷Zoals een zwangere vrouw die bij het baren
kronkelt en kermt in haar weeën,
zo waren wij voor U, HEER.

¹⁸Wij leken zwanger en kronkelden van pijn,
maar wij baarden niets dan wind:
wij brachten het land geen uitkomst
en wereldburgers werden er niet geboren.

¹⁹Uw doden zullen herleven,
mijn gestorven lichamen zullen opstaan.
Allen die slapen in het stof, zullen vol vreugde ont-
waken.

Want de dauw die u bedekt, is een oplichtende dauw:
de aarde brengt de schimmen tot leven.

Hoofdstuk 28

¹⁶‘Daarom’, zo spreekt de Heer GOD:
‘In Sion leg Ik een steen als fundament,
een steen van graniet, een kostbare hoeksteen als
een hecht fundament.

Wie gelooft, hoeft niet te vrezen.

¹⁷Het recht maak Ik tot mijn meetlint,
de gerechtigheid neem Ik als schietlood.’

¹⁷De leugen die uw toevlucht is,
wordt door de hagel vernietigd,
het water spoelt uw schuilplaats weg.

Hoofdstuk 29

De betere toekomst

¹⁷Nog een korte tijd, en de Libanon verandert in een
boomgaard,
en die boomgaard wordt gelijkgesteld met een woud.

¹⁸Op die dag horen de doven de woorden die uit een
boek worden voorgelezen, en zien de blinden,
want hun ogen zijn bevrijd van duisternis en donker.

¹⁹De onderdrukten vinden hun vreugde in de HEER,
de armsten onder de mensen juichen voor de Heilige
van Israël.

²⁰Dan is het gedaan met de onderdrukkers,
dan is het uit met de opscheppers;
en iedereen die op kwaad zint,
wordt uitgeroeid:

²¹degenen die door hun getuigenis anderen helpen
veroordelen,
die de rechters in de poort proberen te strikken,
en die onschuldigen zonder grond hun recht onthou-
den.

²²‘Daarom’, zo spreekt de HEER,
de God van het huis van Jakob,
Hij die Abraham heeft verlost:

‘Nu zal Jakob niet meer beschaamd worden,
zijn gezicht zal niet meer verbleken.

²³Als hij en zijn kinderen
zien wat Ik doe in hun midden,
zullen zij de heiligheid van mijn naam erkennen.
Zij zullen de heiligheid van Jakobs Heilige erken-
nen,

ontzag hebben voor de God van Israël.

²⁴Zij die verward zijn komen tot inzicht,

de misnoegden laten zich onderrichten.'

Hoofdstuk 30

De onwillige toehoorders

⁸Schrijf dit nu voor hen op, leg het vast in een document,

als een getuigenis voor de toekomst, voor eeuwig en altijd:

⁹Dit volk is opstandig, het zijn onbetrouwbare zonen,

zonen die niet willen luisteren naar het onderricht van de HEER.

¹⁰Tegen de zieners zeggen zij: 'Weg met die visioenen.'

Zij zeggen tegen de voorzeggers:

'U hoeft voor ons geen waarheid te verkondigen, vertel maar aangename boodschappen en verzin uw visioenen zelf.

¹¹Wijk eens af van de gewone wegen, verlaat het gebaande pad en val ons niet lastig met die Heilige van Israël.'

¹²Daarom zegt de Heilige van Israël:

'Omdat u mijn woorden minacht en op afpersing en bedrog vertrouwt en daarin uw steun zoekt,

¹³daarom wordt u door uw zonde een loszittend stuk aan een hoge vestingmuur, dat plotseling en onverwachts omlaag valt

¹⁴en in stukken breekt als een aarden kruik, die zo meedogenloos verbrijzeld wordt, dat geen van de scherven groot genoeg is om vuur uit de haard te nemen of om water uit een plas te scheppen.'

¹⁵Want zo spreekt de Heer GOD, de Heilige van Israël:

'In stille berusting ligt uw redding, in rustig vertrouwen uw kracht.'

Maar u was onwillig,

¹⁶u hebt gezegd: 'Nee, wij vluchten op onze paarden!'

Vluchten zult u!

U dacht: 'Op onze snelle paarden gaan wij ervandoor.'

Maar degenen die u achterna zitten zijn even snel.

¹⁷Duizend vluchten er voor de bedreiging van één man;

en voor de bedreiging van vijf slaan er zoveel op de vlucht,

dat er van u niet meer overblijft dan een eenzame mast op een bergtop, een vaandel op een heuvel.

¹⁸Daarom ziet de HEER uit naar een gelegenheid om u zijn goedheid te bewijzen;

daarom zal Hij opstaan en zich over u ontfermen, want de HEER is een rechtvaardige God.

Gelukkig zijn allen die naar Hem uitzien!

¹⁹Volk van Sion, volk dat in Jeruzalem woont, u hoeft niet meer te wenen.

De HEER zal u genadig zijn als uw roepen tot Hem doordringt;

zodra Hij het verneemt, zal Hij u verhoren.

²⁰De Heer heeft u het brood van de benauwing en het water van de verdrukking gegeven, maar uw leermeester zal zich niet langer verborgen houden:

met eigen ogen zult u Hem zien.

²¹Met eigen oren zult u achter u een stem horen zeggen:

'Dit is de weg, volg die, of u nu naar rechts gaat of naar links.'

²²Die zilveren beelden, die met goud beklede afgoden

zult u als onrein beschouwen.

U zult ze wegwerpen als afval. 'Weg daarmee!' zult u zeggen.

²³Dan schenkt de HEER regen aan het zaad dat u op uw akkers zaait, en het brood dat uw akkers opbrengen, zal smakelijk en voedzaam zijn.

Op die dag grazen uw kudden in uitgestrekte weiden;

²⁴uw ossen en ezels, die de grond bewerken, zullen voer eten met zuring vermengd, zorgvuldig opgeschud met schop en hooivork.

²⁵Vanaf elke hoge berg en elke hoge heuvel stromen beken vol water, op de dag van de grote slachting, als de versterkte torens ineens stortten.

²⁶Het licht van de maan zal als het licht van de zon zijn,

en het licht van de zon is zevenmaal sterker, even sterk als het licht van zeven dagen,

op de dag dat de HEER de wonden van zijn volk verbindt

en het geneest van de opgelopen kwetsuren.

Hoofdstuk 32

¹⁵totdat uit den hoge de geest over ons wordt uitgestort:

dan wordt de woestijn een boomgaard,

en de boomgaard wordt als een woud beschouwd.

¹⁶Dan woont het recht in de woestijn,

de gerechtigheid in de boomgaard.

¹⁷En de gerechtigheid brengt vrede voort, rust en veiligheid zijn haar vruchten.

¹⁸Dan woont mijn volk in een gebied van vrede, een veilige woonplaats, een oord van ongestoorde rust.

Hoofdstuk 35

Verlost uit de ballingschap

¹Laat de woestijn en het dorre land zich verheugen, de wildernis jubelen en bloeien,

²weelderig bloeien als de krokus; laat haar uitbundig juichen en jubelen.

Zij wordt getooid met de glorie van de Libanon, de luister van Karmel en Saron.

Dan zal men de glorie van de HEER zien, de luister van onze God.

³Geef de zwakke handen weer kracht, maak de bevende knieën sterk.

⁴Zeg tegen iedereen die radeloos is:

‘Houd moed, wees niet bang, hier is uw God, Hij brengt de wraak mee, de goddelijke vergelding, Hij komt u redden.’

⁵Dan worden de ogen van de blinden geopend en de oren van de doven geopend.

⁶Dan danst de kreuple als een hert en juicht de tong van de stomme.

En water welt op in de woestijn, rivieren in het dorre land.

⁷Het verschroeide land wordt een meer, de dorstige grond een waterrijke fontein.

Op de plaats waar jakhalzen lagen, groeien dan riet en papyrus.

⁸Daar komt een gebaande weg die de heilige weg zal heten.

Geen onreine zal die betreden, die gaat zijn eigen weg, geen dwazen dwalen er rond.

⁹Leeuwen zijn er niet en wilde dieren zullen niet op die weg lopen,

ze zijn daar niet meer te vinden; alleen verlost en bewandelen die.

¹⁰De verlost en van de HEER keren terug; met gejubel zullen zij Sion binnenkomen, hun hoofd met eeuwige vreugde gekroond.

Blijdschap en vreugde zullen hun tegemoetkomen, droefheid en gezucht zullen wegvluchten.

Hoofdstuk 38

Ziekte en genezing van Hizkia

¹In die dagen werd Hizkia dodelijk ziek. De profeet Jesaja, de zoon van Amos, ging naar hem toe en zei

tegen hem: ‘Zo spreekt de HEER: Zorg voor orde in uw huis, want u gaat sterven en u zult niet in leven blijven.’

²Toen keerde Hizkia zijn gezicht naar de muur en bad tot de HEER:

³‘Ach HEER, bedenk toch hoe ik onder uw ogen geleefd heb met een trouw en toegewijd hart, en hoe ik gedaan heb wat U behaagt.’ En Hizkia weende luid.

⁴Het woord van de HEER kwam tot Jesaja:

⁵‘Ga tegen Hizkia zeggen: “Zo spreekt de HEER, de God van uw vader David: Ik heb uw gebed gehoord, uw tranen gezien. Ik zal aan uw leven vijftien jaar toevoegen;

⁶Ik zal u en deze stad uit de greep van de koning van Assur redden en Ik neem deze stad onder mijn hoede.

⁷Dit is het teken dat de HEER u zal geven om u te laten weten dat de HEER inderdaad het woord zal nakomen dat Hij gesproken heeft.

⁸Ik laat op de trap van Achaz de schaduw die de zon al tien treden omlaag heeft doen gaan, tien treden omhooggaan.” ’ En de zon keerde tien treden terug op de treden die ze reeds afgedaald was.

⁹Gedicht van Hizkia, koning van Juda, bij zijn genezing.

¹⁰Ik dacht: op de helft van mijn dagen moet ik heengaan,

ik ben ertoe veroordeeld de rest van mijn jaren door te brengen binnen de poorten van het dodenrijk.

¹¹Ik dacht: in het land van de levenden zal ik de HEER nooit meer aanschouwen; ik zal geen mens meer zien als ik bij de bewoners van de onderwereld ben.

¹²Mijn woning wordt neergehaald en van mij weggerukt als de tent van een herder.

U rolt mijn leven op als een stuk linnen dat een wever afsnijdt van het getouw.

Heel de dag door, tot in de nacht, laat U mij wegwijnen.

¹³Tot aan de ochtend word ik uitgemergeld; als een leeuw vermorzelt Hij al mijn botten.

Heel de dag door, tot in de nacht, laat U mij wegwijnen.

¹⁴Mijn gekerm is als het piepen van een zwaluw, van een lijster, als het kirren van een duif.

Mijn ogen kijken uitgeput omhoog.

Heer, ik word gekweld, kom voor mij op!

¹⁵Wat kan ik zeggen, hoe kan ik de HEER aanspreken nu Hij voor mij optreedt?

Ik kan mijn leven vervolgen ondanks de geleden

ellende.

¹⁶Heer, van zulke ervaringen kunnen mensen leven, ook mijn eigen leven wekken ze weer op.
Houd mij gezond en laat mij leven.

Hoofdstuk 40

Roeping van de profeet

¹'Troost, troost mijn volk', zegt uw God.

²'Spreek tot het hart van Jeruzalem en roep het toe dat zijn diensttijd voorbij is, dat zijn schuld is voldaan, dat het uit de hand van de HEER een dubbele straf voor al zijn zonden ontvangen heeft.'

³Luister, iemand roept:

'Bereid de HEER een weg in de woestijn, in het dorre land, een rechte baan voor onze God.

⁴Elk dal moet worden opgehoogd, en elke berg en heuvel moet worden afgegraven; oneffen plekken moeten vlak gemaakt worden en ruige gronden worden een vlakke.

⁵De heerlijkheid van de HEER zal zich openbaren, en alle mensen zullen haar zien, want de mond van de HEER heeft gesproken.'

⁶Luister, iemand zegt: 'Roep!'

En ik zeg: 'Wat zal ik roepen?'

'Alle mensen zijn gras en hun trouw is niets dan een veldbloem.

⁷Het gras verdort, de bloem verwelkt wanneer de adem van de HEER erover waait; zeker, dit volk is gras!

⁸Het gras verdort, de bloem verwelkt, maar het woord van onze God houdt in eeuwigheid stand.'

De HEER komt

⁹Klim op een hoge berg, met uw boodschap van vreugde, Sion, verhef met kracht uw stem, Jeruzalem, bode van vreugde, verhef haar, en wees niet bang.

Zeg tegen de steden van Juda: 'Hier is uw God.'

¹⁰Hier is de Heer GOD. Hij komt in kracht; de heerschappij is in zijn hand; kijk, zijn loon draagt Hij met zich mee, en zijn werk gaat voor Hem uit.

¹¹Als een herder zal Hij zijn kudde weiden; in zijn arm brengt Hij de lammeren samen en Hij draagt ze aan zijn borst terwijl Hij de ooien leidt.

²⁵'Met wie wilt u Mij vergelijken, met wie kunt u Mij gelijkstellen?' zegt de Heilige.

²⁶Sla uw ogen op naar omhoog en kijk: wie heeft

dat alles geschapen?

Hij die hun legertroepen voltallig laat uitrukken en ze allemaal bij naam roept; zó groot is zijn macht, zó geweldig zijn kracht, dat er niet één ontbreekt.

²⁷Waarom zegt u, Jakob, en u, Israël:

'Mijn weg is verborgen voor de HEER, en wat mijn recht is, ontgaat mijn God.'

²⁸Weet u het niet of hebt u het niet gehoord?

De HEER is een God van eeuwigheid, Hij heeft de verste hoeken van de aarde geschapen. Hij wordt niet moe noch uitgeput, zijn inzicht is niet te doorgronden.

²⁹Hij geeft de vermoeide weer kracht, en de onvermogene een overvloed aan macht.

³⁰Ook wie jong, is wordt moe en raakt uitgeput, en jonge mannen kunnen zeker bezwijken,

³¹maar zij die hopen op de HEER, vernieuwen hun kracht

en slaan hun vleugels uit als adelaars; zij lopen en worden niet moe, zij rennen en raken niet uitgeput.

Hoofdstuk 41

Vrees niet

⁸Maar u, Israël, mijn dienstknecht, Jakob, die Ik uitverkoren heb, nazaat van Abraham, mijn vriend, ⁹die Ik gegrepen heb in de verste hoeken van de aarde,

die Ik uit afgelegen oorden opgeroepen heb, tot wie Ik sprak: 'Mijn dienstknecht bent u, degene die Ik uitverkoren en niet verworpen heb':

¹⁰Wees niet bang, want Ik ben bij u; wees niet angstig, want Ik ben uw God;

Ik maak u sterk en sta u bij, Ik ondersteun u met mijn rechtvaardige rechterhand.

¹³Want Ik, de HEER, Ik ben uw God, die u vasthoudt bij uw rechterhand, die tegen u zegt: 'Wees niet bang, Ik sta u bij.'

¹⁴Wees niet bang, wormen van Jakob, mensen van Israël.

Ik sta u bij – godsspraak van de HEER – uw verlosser, de Heilige van Israël.

¹⁵Zie, Ik maak u tot een dorswagen, nieuw, scherp, met dubbele snede; u zult bergen dorsen en verpulveren, en heuvels behandelen als kaf.

¹⁶U zult ze verspreiden, de wind draagt ze weg, en de storm verstroot ze;

maar u zult juichen om de HEER,
u zult zich beroemen op de Heilige van Israël.

Terugtocht en herstel

¹⁷Armen en misdeelden zoeken water en het is er niet,

hun tong is door dorst verdroogd.

Ik, de HEER, zal hen verhoren;

Ik, de God van Israël, verlaat hen niet.

¹⁸Op kale plekken laat Ik beken ontspringen,
en bronnen midden in de vlakten.

Van de woestijn maak Ik een waterplas,
het dorre land in de woestijn wordt een waterader.

¹⁹Ik plant ceder en acacia,
mirte en olijf;

Ik zal in het dorre land cypressen zetten,
olmen en buksbomen, alles bijeen.

²⁰Zo zal men inzien en erkennen,
ter harte nemen en begrijpen, eensgezind,
dat de hand van de HEER dit heeft gedaan,
dat Israëls Heilige het geschapen heeft.

Hoofdstuk 42

De dienaar

¹Ziehier mijn dienstknecht, die Ik ondersteun;
mijn uitverkorene, die Ik met genoeg gadesla.
Ik heb mijn geest op hem gelegd,
en hij maakt het recht bekend aan de volken.

²Hij roept niet en schreeuwt niet,
hij laat zijn stem niet horen op straat.

³Het geknakte riet zal hij niet breken
en de kwijnende vlaspit blaast hij niet uit.
Werkelijk, hij zal recht brengen.

⁴Hij zal niet zwak worden en niet worden geknakt,
maar hij vestigt het recht op de aarde
en de eilanden zullen naar zijn boodschap uitkijken.

⁵Zo spreekt de HEER God,
die de hemel geschapen en uitgespannen heeft
en de aarde heeft gespreid met alles wat zij voort-
brengt,

die adem geeft aan de mensen die er wonen
en levensgeest aan iedereen die er zijn weg gaat.

⁶Ik, de HEER, heb u geroepen om heil te brengen,
Ik neem u bij de hand,

Ik vorm u, en bestem u
tot een verbond met het volk, tot een licht voor de
naties;

⁷om blinde ogen te ontsluiten,
om gevangenen uit de kerker te bevrijden,
degenen die in de duisternis van de gevangenis wo-
nen.

Hoofdstuk 43

Wees niet bang

¹‘Maar’, zo spreekt de HEER,
uw schepper, o Jakob,
die u, Israël, heeft gevormd,
‘wees niet bang, want Ik heb u verlost en
u bij uw naam geroepen: u bent van Mij.

²Als u door water trekt ben Ik bij u,
als u door rivieren trekt, overspoelen ze u niet.
Moet u door vuur heen, dan zult u zich niet branden,
en de vlammen verwonden u niet.

³Want Ik ben de HEER uw God,
de Heilige van Israël, uw redder;
Ik geef Egypte om u los te kopen,
Kus en Seba geef Ik in uw plaats:

⁴zó kostbaar bent u in mijn ogen,
zó waardevol: Ik houd van u.

Andere mensen geef Ik in uw plaats
en volken in ruil voor uw leven.

⁵Wees niet bang, want Ik ben bij u.
Uit het Oosten breng Ik uw kroost terug
en uit het Westen verzamel Ik u.

⁶Tegen het Noorden zeg Ik: “Geef hier”,
en tegen het Zuiden: “Houd hen niet vast;
breng mijn zonen uit de verte
en mijn dochters uit de uithoeken van de aarde,
⁷allen die naar mijn naam zijn genoemd,
die Ik tot mijn heerlijkheid heb geschapen,
heb gevormd en gemaakt.”

Hoofdstuk 44

Wees niet bang

¹Luister nu, Jakob, mijn dienstknecht,
u, Israël, die Ik verkozen heb.

²Zo spreekt de HEER, uw maker,
die u gevormd heeft vanaf de moederschoot, en u
bijstaat:

Wees niet bang, mijn dienstknecht Jakob,
Jesurun, die Ik heb uitverkoren.

³Want Ik zal water laten stromen op dorstige aarde
en beken op droge grond.

Ik zal mijn geest uitstorten over uw nazaten,
en mijn zegen over uw telgen;

⁴zij zullen gedijen als de groene tamarisk,
als wilgen langs het stromende water.

⁵De ene zal zeggen: “Ik behoor de HEER toe”,
de ander zal zich noemen met Jakobs naam;
en weer een ander schrijft op zijn hand: “Van de
HEER”,
en neemt de naam van Israël aan.

Hoofdstuk 45

¹Zo spreekt de HEER tot Kores, zijn gezalfde, die Ik bij de rechterhand heb genomen, om volken voor hem neer te leggen, koningen de gordels van de heupen te rukken, en voor hem de deuren te ontsluiten, zonder dat een poort gesloten blijft:

⁴Omwille van Jakob mijn dienstknecht, om Israël mijn uitverkorene, heb Ik u bij uw naam geroepen, u een erenaam gegeven – en u kende Mij niet.

⁵Ik ben de HEER en niemand anders, buiten Mij is er geen god; Ik omgord u – en u kent Mij niet.

⁶Zo zullen zij erkennen, van de opgang van de zon tot aan haar ondergang, dat er niemand anders is dan Ik alleen: Ik ben de HEER, en niemand anders.

⁷Ik, die het licht vorm en de duisternis schep, die vrede maak en onheil schep, Ik, de HEER, ben het die dit alles maak.’

⁸Hemelen, laat uw hoogten druipen en gerechtigheid uit de wolken stromen.

Aarde, open uw schoot, laat het heil bloeien en de gerechtigheid ontkiemen.

Ik, de HEER, heb dat alles geschapen.

¹⁸‘Want’, zo spreekt de HEER die de hemelen heeft geschapen,

Hij, de ware God, die de aarde heeft gevormd en gemaakt, en haar grondslagen heeft gelegd; die haar niet als een leegte heeft geschapen maar gevormd heeft tot een bewoonbare plaats:

‘Ik ben de HEER, en niemand anders.

²¹Zet uw argumenten voor ons uiteen, laat hen samen overleggen.

Wie heeft dit vroeger aangekondigd, en vooraf bekendgemaakt?

Ben Ik dat niet, de HEER?

Er is geen andere god dan Ik alleen, buiten Mij bestaat geen god die rechtvaardig is en redt.

²²Wend u tot Mij, en laat u redden, alle uithoeken van de aarde;

want Ik ben God en niemand anders.

²³Bij Mijzelf heb Ik gezworen, dat recht voortkomt uit mijn mond; een woord dat niet verloren gaat: voor Mij zal elke knie zich buigen, en elke tong zal bij Mij zweren.’

²⁴‘De HEER alleen’, zo zal men zeggen, ‘beschikt over rechtvaardigheid en kracht.’

Vol schaamte zullen al diegenen tot Hem komen die vroeger tekeergingen tegen Hem.

²⁵Door de HEER overwint heel Israëls geslacht; en vol trots zal het Hem roemen.

Hoofdstuk 48

¹⁸Had u maar geluisterd naar mijn geboden, dan was uw vrede als een rivier geweest,

en uw welzijn als de golven van de zee;

¹⁹uw kinderen zouden als het zand geweest zijn en uw nakomelingen als de korrels ervan.

Uw naam zal voor mijn ogen niet uitgewist of vernietigd worden.’

Hoofdstuk 49

De dienaar van de HEER

¹Luister naar mij, eilanden, spits de oren, verre volken!

Toen ik nog in de moederschoot was, heeft de HEER mij geroepen,

nog voor mijn geboorte heeft Hij mijn naam genoemd.

²Hij heeft mijn mond zo scherp als een zwaard gemaakt,

en mij in de schaduw van zijn hand geborgen;

Hij heeft van mij een gladgeslepen pijl gemaakt, en mij in zijn koker opgeborgen.

³Hij sprak tot mij:

‘U bent mijn dienstknecht, Israël, door u toon Ik mijn heerlijkheid.’

⁴Toen zei ik: ‘Vergeefs heb ik mij moe gemaakt, mijn kracht heb ik vruchteloos en voor niets verbruikt’;

maar de HEER zal mij recht brengen en mijn God zal mij belonen.

Ik sta hoog in aanzien bij de HEER, en mijn God is mijn kracht.

⁵Maar nu sprak de HEER, die mij vormde tot zijn dienstknecht,

nog voor mijn geboorte, om Jakob naar Hem te laten terugkeren,

want Hij wilde Israël verzameld zien.

⁶Hij sprak: ‘Het is voor u te gering om mijn dienstknecht te zijn,

om Jakobs stammen op te richten en om Israëls overlevenden terug te brengen;

Ik stel u aan om een licht voor de volken te zijn:

mijn heil moet reiken tot in de uithoeken van de aarde.’

De wonderbare terugkeer

⁷Zo spreekt de HEER, Israëls verlosser en Heilige, tot de diep verachte, die door het volk verafschuwd wordt,

de dienstknecht van de heersers:

‘Als koningen het zien, staan zij op van hun tronen, en vorsten buigen zich diep, omwille van de HEER, die trouw bleef, om de Heilige van Israël, die u heeft uitverkoren.’

⁸Zo spreekt de HEER:

‘In de tijd van genade verhoor Ik u, op de dag van het heil sta Ik u bij; Ik vorm u, en bestem u tot een verbond met het volk, om het land weer op te richten, om het verlaten erfgoed weer toe te wijzen, ⁹om tegen de geketenden te zeggen: “Naar buiten!” en tegen hen die in duisternis zijn: “Kom tevoorschijn!”

Langs de wegen zullen zij weiden, en op alle kale plekken zal graasgrond voor hen zijn.

¹⁰Honger noch dorst zullen zij hebben, schroeiwind noch zon zal hen kwellen; want hun ontfermer zal hen leiden en Hij zal hen bij waterbronnen brengen.

¹¹Van al mijn bergen maak Ik een weg, en mijn straten worden opgehoogd.

¹²Kijk, zij komen van verre, sommigen uit het noorden en van de zee, en anderen uit het land Sinim.’

¹³Juich, hemelen; aarde, jubel!

Breek uit in gejuich, bergen, want de HEER heeft zijn volk bemoedigd, en zich over zijn onderdrukten ontfermd.

Vertrouwing van Sion

¹⁴Sion zei: ‘De HEER heeft mij verlaten, de Heer is mij vergeten.’

¹⁵Zal een vrouw haar zuigeling vergeten, een moeder zich niet erbarmen over het kind van haar schoot?

En zelfs als die het zouden vergeten; Ik vergeet u nooit!

¹⁶Kijk, in mijn handpalmen heb Ik u geschreven, en uw muren staan mij voortdurend voor ogen.

Hoofdstuk 50

Straf en verlossing

Een belijdenis van vertrouwen

⁴De Heer GOD heeft mij als een leerling leren spreken, om uitgeputte mensen te kunnen bijstaan.

Met een woord wekt Hij mij in de ochtend, in de ochtend wekt Hij mijn oor om als een leerling toe te horen.

⁵De Heer GOD heeft mijn oor geopend, en ik heb mij niet verweerd, ik ben niet teruggedeinsd.

⁶Mijn rug heb ik prijsgegeven aan hen die mij wilden slaan, en mijn wangen aan hen die mij de baard uitrukten; mijn gezicht heb ik niet onttrokken aan beschimping en bespuwing.

⁷De Heer GOD staat mij bij, daarom kom ik niet bedrogen uit; daarom maak ik mijn gezicht hard als een steen, omdat ik weet dat ik niet beschaamd zal worden.

⁸Hij die mij vrijspreekt is dichtbij; wie spant een rechtszaak tegen mij aan? Laat ons een proces beginnen!

Wie is mijn tegenpartij?

Laat hij naar voren treden!

⁹Zie, de Heer GOD staat mij bij; wie veroordeelt mij dan nog?

Zie, zij zullen allen in flarden uiteenvallen, als een kleed dat door de motten is stukgevreten.

Hoofdstuk 51

Het herstel van Sion

¹Luister naar Mij, u die het heil achtervolgt, die de HEER zoekt,

kijk naar de rots waaruit u bent gehouwen, en naar de groeve waaruit u gegraven bent.

²Kijk naar Abraham, uw vader, en naar Sara, die u heeft gebaard;

toen Ik hem riep, was hij alleen, maar Ik heb hem gezegend en vermenigvuldigd.

³Want de HEER bemoedigt Sion, al haar puinhopen troost Hij;

Hij maakt haar woestijn tot een paradijs, haar dorre grond tot een tuin van de HEER; vreugde en blijdschap zijn er te vinden, danklied en harpmuziek.

Hoofdstuk 52

De vreugdebode

⁷Hoe welkom zijn, op de bergen, de voeten van de vreugdebode die vrede meldt, van de vreugdebode met goed nieuws, die een boodschap van heil laat horen

en tegen Sion zegt: ‘Uw God is koning!’

⁸Luister! Uw torenwachters verheffen hun stem en jubelen eensgezind,

want zij zien met eigen ogen
hoe de HEER naar Sion terugkeert.

⁹Jubel en juich, allen tezamen,
puinhopen van Jeruzalem;
want de HEER heeft zijn volk bemoedigd,
Hij heeft Jeruzalem verlost.

¹⁰De HEER toont zijn heilige arm aan de ogen van
alle volken,
en de verste hoeken van de aarde hebben het heil
gezien dat van onze God komt.

De dienaar van de HEER

¹³Zie, mijn dienaar zal slagen,
hij zal oprijzen en hoog, zeer hoog verheven zijn.

¹⁴Er was een tijd dat velen ontzet waren:
zijn verschijning was onmenselijk geschonden,
en zijn uiterlijk had niets meer van een mensenkind.

¹⁵Maar eens zal hij vele volken opschrikken,
dan sluiten koningen hun mond vanwege hem,
omdat zij zien wat hun niet is verteld,
en begrijpen wat ze nooit hebben gehoord.

Hoofdstuk 53

¹Wie heeft er geloofd in wat wij hebben gehoord?
Aan wie is de arm van de HEER getoond?

²Als een jonge plant schoot hij recht omhoog,
als een wortel die in dorre grond ontkiemt.
Zijn uiterlijk noch zijn schoonheid waren het bekijken waard;
hij was geen verschijning die onze bewondering wekt.

³Geminacht en gemeden werd hij door de mensen,
man van smarten, met ziekte vertrouwd,
een mens die zijn gezicht voor ons verbergt,
door ons geminacht en als niet de moeite waard beschouwd.

⁴Hij heeft onze ziekten op zich genomen,
en onze smarten heeft hij gedragen;
wij echter beschouwden hem als een geslagene,
door God gekastijd en vernederd.

⁵Hij werd doorstoken vanwege onze opstandigheid,
vanwege onze zonden werd hij gebroken.
Hij werd gestraft; ons bracht het vrede,
en dankzij zijn striemen is er genezing voor ons.

⁶Wij allen zijn als schapen verloren gelopen,
en ieder van ons is eigen wegen gegaan;
maar de HEER heeft de schuld van ons allen op hem
laten neerkomen.

⁷Hij werd gefolterd, maar hij onderwierp zich;
hij heeft zijn mond niet geopend,
zoals een lam dat naar de slacht wordt geleid.

En zoals een schaap dat stom is voor zijn scheerders,
heeft hij zijn mond niet geopend.

⁸Door een gewelddadig vonnis werd hij weggenomen;
wie denkt nog over zijn bestemming na?

Toch is hij uit het land van de levenden weggerukt,
geslagen vanwege de opstandigheid van mijn volk.

⁹Men gaf hem een graf bij de boosdoeners,
en een laatste rustplaats bij de rijken,
hoewel hij geen onrecht heeft begaan
en er in zijn mond geen bedrog is geweest.

¹⁰Maar het heeft de HEER behaagd hem ziek te
maken en te breken.

Waarlijk, hij heeft zichzelf tot een zoenoffer gemaakt

hij zal zijn nakomelingen mogen zien, en lang blijven
leven;

en wat de HEER behaagt zal door zijn hand slagen.

¹¹Vanwege het doorstane lijden zal hij het licht mogen
zien en met kennis verzadigd worden.

Mijn dienstknecht zal zich een rechtvaardige tonen
voor velen,
hun zonden laadt hij op zich.

¹²Daarom geef Ik hem zijn deel te midden van de
velen,

en samen met hun machthebbers verdeelt hij de buit,
omdat hij zijn leven gaf om te sterven,
en zich tot de opstandigen liet rekenen.
Hij had echter de zonde van velen op zich genomen
en kwam zo voor de opstandigen op.

Hoofdstuk 54

Heil voor Jeruzalem

¹Jubel, onvruchtbare die nooit heeft gebaar,
breek uit in vreugdegejubel en gejuich, u die geen
weeën heeft gekend,

want de zonen van de verlaten vrouw zijn talrijker
dan die van de vrouw die een man heeft', zegt de
HEER.

²Vergroot de ruimte in uw tent,
de wanden van uw woning moeten wijd zijn opgezet.

Wees er niet zuinig mee; verleng uw scheerlijnen,
sla uw tentpinnen stevig vast.

³Want naar rechts en naar links zult u zich uitbreiden,
uw nakomelingen zullen volken aan zich onderwerpen
en zij zullen verlaten steden bewonen.

⁴Wees niet bevreesd, want u hoeft zich niet te schamen;

voel u niet vernederd, want reden tot blozen hebt u niet.

De beschaming van uw jeugd zult u vergeten en aan de smaad van uw weduwschap zult u niet langer denken.

⁵Want Hij die u gemaakt heeft is uw man, de HEER van de machten is zijn naam, en uw verlosser is de Heilige van Israël, die de God van heel de aarde heet.

⁶Want u was een verstoten en zielsbedroefde vrouw toen de HEER u riep; verstoot een man soms de vrouw van zijn jeugd?' zegt uw God.

⁷'Een kort ogenblik heb Ik u in de steek gelaten, maar met groot medelijden breng Ik u weer bijeen.

⁸In een stortvloed van toorn heb Ik een ogenblik mijn gezicht voor u verborgen, maar met eeuwige liefde ontferm Ik mij over u', zegt de HEER, uw verlosser.

⁹'Het is voor Mij zoals in Noachs dagen: zoals Ik toen gezworen heb dat de wateren van Noach de aarde nooit meer zullen overstromen, zo zweer Ik dat Ik nooit meer kwaad zal zijn op u, nooit meer schelden zal op u.

¹⁰Al wijken de bergen en wankelen de heuvels, mijn gunst wijkt niet van u, en mijn vredesverbond wankelt nooit', zegt de HEER, uw Ontfermer.

¹¹U, ongelukkige, opgejaagd en niet bemoedigd, Ik leg uw stenen op kleurrijke mortel, en uw grondvesten op saffier;

¹²Ik maak uw muurschilden van robijn, uw poorten van karbonkelsteen, en heel uw ringmuur van kostbaar gesteente.

¹³Al uw kinderen worden dan door de HEER onder-richt,

en voor uw kinderen zal er diepe vrede zijn;

¹⁴op een fundament van gerechtigheid wordt u gebouwd.

Houd u ver van onderdrukking, want u hoeft niet bevreesd te zijn;

ver ook van verschrikking, want zij zal u niet naderen.

Hoofdstuk 55

Het eeuwig verbond

¹ Kom, wie dorst heeft, hier is water; en allen die geen geld hebt, kom, koop koren en eet zonder geld, en drink wijn en melk zonder betaling.

² Waarom besteedt u geld aan wat geen brood is, en loon aan iets dat niet verzadigt? Luister aandachtig naar Mij, en u zult eten wat goed is,

en uw honger stillen met uitgelezen spijs.

³ Buig uw oor en kom naar Mij, luister en u zult leven; een eeuwig verbond zal Ik met u sluiten, de gunstbewijzen die Ik aan David heb gezworen.

⁴ Zie, hem had Ik tot getuige voor de volken aangesteld, tot vorst en gebieder over de volksstammen.

⁵ Zie, een volk dat u niet kent roept u op, en een volk dat u niet kent, snelt op u af, omwille van de HEER uw God, en wegens de Heilige van Israël, omdat Hij u luister heeft verleend.

⁶ Zoek de HEER, nu Hij te vinden is, roep Hem aan: Hij is dichtbij.

⁷ De goddeloze moet zijn weg verlaten, de boosdoener zijn gedachten, en terugkeren naar de HEER, die zich over hem ontfermen zal; naar onze God, want Hij vergeeft rijkelijk.

⁸ Want uw gedachten zijn niet mijn gedachten, en mijn wegen zijn niet uw wegen – godsspraak van de HEER.

⁹ Want zoals de hemel hoger is dan de aarde, zo gaan ook mijn wegen uw wegen te boven, en mijn gedachten uw gedachten.

¹⁰ Want zoals de regen en de sneeuw uit de hemel neerdalen en pas daarheen terugkeren wanneer zij de aarde hebben gedrenkt,

haar hebben bevrucht en met planten bedekt, wanneer zij zaad hebben gegeven aan de zaaier, en brood aan de eter,

¹¹ zo zal het ook gaan met mijn woord.

Het komt voort uit mijn mond; het keert niet vruchteloos naar Mij terug, maar pas wanneer het heeft gedaan wat Mij behaagt, en alles heeft volvoerd, waartoe Ik het heb gezonden.

Hoofdstuk 56

Wie behoort tot de gemeente?

¹Zo spreekt de HEER, 'Onderhoud het recht, beoefen de gerechtigheid, want de komst van mijn redding is nabij en mijn gerechtigheid wordt weldra geopenbaard.

²Gelukkig de mens die zo handelt,
het mensenkind dat daaraan vasthoudt,
die de sabbat onderhoudt, hem niet ontheiligt,
en zijn hand ervoor behoedt om enig kwaad te doen.’

³De vreemdeling die zich bij de HEER aansluit
hoeft niet te zeggen:

‘De HEER houdt mij zeker afgezonderd van zijn
volk.’

Ook de castraat mag niet zeggen:

‘Ik ben maar een dorre boom.’

⁶De vreemdelingen die zich bij de HEER hebben
aangesloten,

om Hem te dienen en de naam van de HEER te
beminnen,

om zijn dienstknechten te zijn,
evenals al degenen die de sabbat onderhouden, hem
niet ontheiligen

en vasthouden aan mijn verbond:

⁷hen allen laat Ik naar mijn heilige berg komen,
en Ik schenk hun vreugde in mijn huis van gebed.
Hun brand- en slachtoffers zijn aangenaam op mijn
altaar.

Want mijn huis zal heten: Huis van gebed voor alle
volken.’

⁸Zo luidt de godsspraak van de Heer GOD,
die het verspreide Israël verzamelt:

‘Anderen zal Ik verzamelen en toevoegen aan hen
die reeds verzameld zijn.’

De ontrouwe wachters

Hoofdstuk 57

¹⁵‘Want’, zo spreekt de Hoogverhevene,
die troont voor eeuwig, wiens naam de Heilige is,
‘Ik ben de Heilige die woont in den hoge,
maar ook in het geslagen en diep vernederde ge-
moed:

Ik geef nieuw leven aan het vernederde gemoed,
nieuw leven aan het geslagen hart.

¹⁶Ik klaag u niet voor eeuwig aan,
en blijf niet voor altijd kwaad
want dan zou de levensgeest vanwege Mij zwak
worden;

de zaden die Ik zelf gemaakt heb.

¹⁷Vanwege zijn misdaden was Ik korte tijd kwaad,
Ik sloeg hem met afgewend gelaat en was kwaad,
maar in zijn afvalligheid ging hij
de wegen die zijn hart hem ingaf.

¹⁸Ik heb die wegen gezien
en Ik wil hem genezen en leiden,
en hem weer troosten.

¹⁹Voor diegenen onder hen die treuren

schep Ik nu lippen die vrucht dragen.
Vrede, vrede voor hen die veraf zijn
en voor hen die dichtbij zijn’,
zegt de HEER, ‘Ik zal hen genezen.’

Hoofdstuk 58

Het vasten dat de HEER verlangt

¹ Roep uit volle borst, houd u niet in,
verhef uw stem als een ramshoorn.
Leg aan mijn volk hun opstandigheid voor,
aan Jakobs huis zijn zonden.

² Dag na dag zoeken zij Mij,
verlangend mijn wegen te kennen,
als gold het een volk dat gerechtigheid beoefent,
en het recht van zijn God niet verwaarloost.
Rechtvaardige oordelen vragen zij Mij,
verlangend naar Gods nabijheid.

³ ‘Waarom ziet U niet dat wij vasten,
merkt U niet dat wij ons vernederen?’
Op de dag dat u vast zoekt u nog uw voordeel,
en beult u uw slaven af.

⁴ U kijft en krakeelt als u vast
en slaat er boosaardig met uw vuisten op los.
Zie, bij een vasten als dit
dringt uw stem niet in den hoge door.

⁵ Is dat soms het vasten dat Ik verkies,
is dat een dag waarop de mens zich vernedert?
Zijn hoofd als een riet laten hangen
en op de grond liggen in zak en as:
noemt u dat soms vasten,
en een dag die de HEER behaagt?

⁶ Is dít niet het vasten zoals Ik het verkies:
boosaardige boeien losmaken,
de banden van het juk losmaken,
de onderdrukten hun vrijheid hergeven,
en alle jukken doorbreken?

⁷ Is vasten niet dit:
uw brood delen met wie honger heeft;
arme zwervers opnemen in uw huis;
een naakte kleden die u ziet
en u niet onttrekken aan de zorg voor uw broeder?

⁸ Dan breekt uw licht als de dageraad door
en groeien uw wonden spoedig dicht;
dan gaat uw gerechtigheid voor u uit,
en sluit de heerlijkheid van de HEER uw stoet.

⁹ Als u dan roept, geeft de HEER u antwoord,
en smeekt u om hulp, dan zal Hij zeggen: ‘Hier ben
ik!’

Als u het juk uit uw midden verwijdert,
geen vinger bedreigend meer uitsteekt
en geen valse aanklachten indient;

¹⁰ de hongerige aanbiedt wat u voor uzelf verlangt en de onderdrukte met voedsel verzadigt, dan zal uw licht in de duisternis opgaan, uw nacht als de heldere middag zijn.

¹¹ Dan zal de HEER u steeds blijven leiden, in verschroeide oorden uw honger stillen. Hij zal uw krachten sterken en u zult als een rijk besproeide tuin zijn, als een bron die nooit teleurstelt als men om water komt.

¹² De oude ruïnes worden door u weer opgebouwd, u herstelt de fundamenten van vroegere geslachten. Een hersteller van bressen zal men u noemen, herbouwer van straten.

De ware sabbat

¹³ Als u ophoudt de sabbat met voeten te treden en handel te drijven op mijn heilige dag, als u de sabbat 'genoegen' noemt, de heilige dag van de HEER 'prachtig' noemt, als u hem heiligt door niet eropuit te gaan en u zich onthoudt van broodwinning en dagelijkse zaken,

¹⁴ dan zult u in de HEER genoeg vinden. Ik zal u laten rijden over de toppen van de aarde, en u laten genieten van het erfdeel van Jakob, uw vader; de mond van de HEER heeft het zelf gesproken.

Hoofdstuk 59

Gods arm is niet te kort

¹Zie, de hand van de HEER is niet te kort om te redden,

en zijn oor is niet te doof om te horen,
²maar uw misdaden brengen een scheiding teweeg tussen u en uw God; door uw zonden is zijn gelaat voor u omhuld en hoort Hij u niet.

³Uw handen zijn met bloed bevestigd, uw vingers met misdaad; uw lippen spreken leugentaal, uw tong is druk doende met onrecht.

⁴Niemand dient volgens recht een aanklacht in, geen proces wordt nog in eerlijkheid gevoerd. Men bouwt op niets en bedriegt door zijn woord, men is zwanger van slechtheid en brengt onheil ter wereld.

⁹Daarom is het recht zo ver van ons, en dringt de rechtvaardigheid niet tot ons door; wij hopen op licht en zien niets dan duisternis; wij wachten op een heldere dag, maar wij wandelen

in het donker.

¹⁰Wij gaan als blinden tastend langs de muur, tastend als mensen zonder ogen; wij struikelen op klaarlichte dag, als op een donkere avond,

en in volle gezondheid zijn wij aan doden gelijk.

¹¹Wij grommen allen als beren en kirren klagend als duiven.

Wij hopen op recht, maar zien er niets van, op redding, maar die blijft ver van ons.

¹²Talrijk zijn onze rebelse daden in uw ogen en onze zonden getuigen tegen ons, want onze rebelse daden dragen wij mee en met onze misdaden zijn wij vertrouwd:

¹³wij zijn rebels en verloochenen de HEER, wij dwalen af van onze God,

wij preken onderdrukking en opstandigheid en zinnen in ons hart op leugen.

¹⁴Zo wordt het recht teruggedrongen, en blijft de rechtvaardigheid in de verte staan. De waarheid wordt op het plein ten val gebracht, en het recht wordt nergens toegelaten.

¹⁵De waarheid laat verstek gaan en wie het kwade mijdt stelt zich aan plundering bloot.

De HEER heeft het gezien en keurt het af dat er geen recht meer is.

Hoofdstuk 60

Het nieuwe Jeruzalem

¹Sta op en schitter, want uw licht is gekomen, de glorie van de HEER komt over u.

²En zie, de duisternis bedekt de aarde, en donkerte de volken, maar over u gaat de HEER lichtend op, zijn heerlijkheid verschijnt over u.

³En volken komen naar uw licht, koningen naar de glans van uw dageraad.

⁴Sla uw ogen op en kijk om u heen, allen verzamelen zich en komen naar u toe: uw zonen komen uit de verte, uw dochters worden op de heup gedragen.

⁵U zult het zien en stralen van vreugde, uw hart zal trillen en zwellen: de schatten van de zee worden naar u toe gebracht, de rijkdom van de volken komt naar u toe.⁶Een vloed van kamelen zal u bedekken, dromedarissen van Midjan en Efa; alle bewoners komen uit Seba, met goud en wierook beladen; zij verkondigen de lof van de HEER.

Hoofdstuk 61

Zending van de profeet

¹De geest van de Heer GOD rust op mij,
want de HEER heeft mij gezalfd.
Hij heeft mij gezonden om de armen het blijde
nieuws te brengen,
om gebroken harten te verbinden,
om de gevangenen vrijlating te melden,
en de geketenden de terugkeer naar het licht;
²om het genadejaar van de HEER te melden,
een dag van wraak voor onze God;
om alle treurenden te troosten,
³om aan de treurenden van Sion een kroon te geven
in plaats van as,
vreugdeolie in plaats van een rouwgewaad,
een kleed van roem in plaats van een kwijnend ge-
moed.
Men noemt hen 'Eiken van heil',
door de HEER geplant, een blijk van zijn luister.
⁶U echter zult priesters van de HEER genoemd wor-
den
en dienaars van onze God zult u heten.
Van de rijkdom van de volken zult u genieten,
op hun luister zult u zich beroemen.
⁸Want Ik, de HEER, heb het recht lief,
maar Ik heb een afkeer van onrecht en roof.
Ik zal hen getrouw belonen
en een eeuwig verbond met hen sluiten.
⁹Hun nakomelingen worden onder de volken be-
kend,
hun afstammelingen onder de naties;
al wie hen ziet, zal in hen het geslacht herkennen
dat door de HEER gezegend is.
¹⁰Ik verheug mij uitbundig vanwege de HEER,
ik jubel en juich om mijn God,
want Hij heeft mij bekleed met gewaden van red-
ding,
mij gehuld in een mantel van heil,
zoals de bruidegom een kroon opzet
en de bruid zich met haar juwelen siert.
¹¹Want zoals de aarde groen voortbrengt
en een tuin het opgenomen zaad laat ontkiemen,
zo laat de Heer GOD uw heil ontkiemen,
uw luister voor het oog van alle volken.

Hoofdstuk 62

¹Uit liefde voor Sion kan ik niet zwijgen,
uit liefde voor Jeruzalem ken ik geen rust,
totdat zijn heil straalt als een gloed
en zijn redding als een brandende toorts.

²De volken zullen uw heil zien
en alle koningen uw heerlijkheid.
Zij geven u een nieuwe naam,
die de HEER zelf heeft bepaald.
³U zult een schitterende kroon zijn in de hand van
de HEER,
een koninklijk diadeem in de hand van uw God.
⁴Men noemt u niet langer 'Verstotene',
en uw land niet langer 'Verlatene',
maar u zult heten: 'Mijn Welbehagen',
en uw land: 'Gehuwde'.
Want de HEER heeft welbehagen in u
en uw land wordt gehuwd.
⁵Zoals een jongeman een meisje huwt,
zo zal Hij, die u opbouwt, u huwen.
En zoals de bruidegom blij is met zijn bruid,
zo zal uw God blij zijn met u.
¹¹De HEER laat het horen tot het uiteinde van de
aarde:
'Zeg tegen de dochter van Sion:
Zie, hier komt uw redding,
zijn loon draagt Hij mee,
en zijn werk gaat voor Hem uit.
¹²Men noemt hen het heilige volk,
en de verlost van de HEER,
en u heet de "Gezochte",
en "De nooit verlaten Stad".'

Hoofdstuk 63

Een smeekpsalm

⁷De gunstbewijzen van de HEER wil ik bezingen,
de roemvolle daden van de HEER,
alles wat de HEER voor ons heeft gedaan,
zijn grote goedheid voor het huis van Israël,
de barmhartigheid die Hij ons bewees,
en de vele gunstbewijzen.
⁸Hij sprak: 'Zij zijn mijn volk,
kinderen die hun woord van trouw niet breken.'
Hij is hun redder geweest
⁹in al hun nood.
Niet een bode of een engel,
maar Hijzelf heeft hen gered.
In zijn liefde en zijn mededogen
heeft Hij hen verlost.
Hij heeft hen opgenomen en gedragen.
in alle dagen van weleer.
¹⁶U bent toch onze vader.
Abraham kent ons niet meer,
en Israël wil niets meer van ons weten.
U, HEER, onze vader,
van oudsher heet U onze verlosser.

¹⁷Waarom, HEER, liet U ons van uw wegen afdwalen,
waarom liet U ons hart verstenen,
zodat het U niet meer vreest?
Keer terug, omwille van uw dienstknechten,
de stammen die uw eigendom zijn.
¹⁹Wij zijn zo geworden, alsof U nooit over ons geregeerd hebt,
alsof uw naam nooit over ons uitgeroepen is.
¹⁹Als U de hemel toch openscheurt om af te dalen!
De bergen zouden wankelen voor uw aangezicht.

Hoofdstuk 64

²Want U doet schrikwekkende dingen, die wij niet verwachtten;
U daalde af en de bergen vloeiden weg.
³Niemand heeft ervan gehoord.
Geen oor heeft het vernomen,
en geen oog heeft een god buiten U gezien,
die zo optreedt voor de mensen die op Hem vertrouwen.
⁴U ontmoet mensen die recht doen,
en uw wegen gedenken.
U bent kwaad, want wij zondigden.
U bent kwaad op ons omdat we zondigden, toch worden wij gered.
⁵Wij hebben ons allemaal verontreinigd,
heel onze gerechtigheid werd als bevlekte kleren;
wij zijn allen als verwelkte bladeren
de wind van onze zonden blaast ons weg.
⁶Niemand is er die uw naam nog aanroept,
niemand heeft de moed om op U te steunen;
want U hebt uw gelaat voor ons verborgen,
en ons prijsgegeven aan onze schuld.
⁷En toch, HEER, bent U onze vader.
Wij zijn de leem, U bent de boetseerder,
wij zijn allen het werk van uw hand.

Hoofdstuk 65

¹⁷Zie, Ik schep een nieuwe hemel en een nieuwe aarde,
en aan wat vroeger geweest is wordt niet meer gedacht;
het komt niet meer in de gedachten op.
¹⁸Ik ga vreugde voor u scheppen en vrolijkheid voor altijd;
Jeruzalem wordt door Mij herschapen in een stad vol vrolijkheid,
met een bevolking vol blijdschap.
¹⁹Dan zal Ik juichen om Jeruzalem
en mij verblijden om mijn volk;

geween en gekerm
worden er niet meer gehoord.
²⁰Er is geen zuigeling meer met een kort leven,
en geen grijsaard die zijn jaren niet vervult,
want de jongste sterft op de leeftijd van honderd jaar,
en wie de honderd jaar niet bereikt, wordt als vervloekt beschouwd.
²¹Zelf zullen zij wonen in de huizen die zij hebben gebouwd,
en eten zij de vruchten van de wijngaard die zij zelf hebben geplant.
²²Zij bouwen niet meer wat een ander zal bewonen
en planten niets waarvan een ander eten zal.
Want de levensdagen van mijn volk zullen even talrijk zijn als die van de bomen,
en mijn uitverkorenen zullen zelf genieten van het werk van hun handen.

Hoofdstuk 66

¹⁰Verheug u, samen met Jeruzalem,
en juich om haar, u allen die haar liefhebben.
Jubel met haar van blijdschap,
u allen die om haar treuren.
¹¹U mag zuigen en u verzadigen
aan haar borsten vol van troost,
u mag met volle teugen drinken
van haar volle moederborst.
¹²‘Want’, zo spreekt de HEER,
‘Ik laat vrede naar haar toestromen als een rivier,
en de roem van de volken als een beek
die buiten zijn oevers treedt.
Haar zuigelingen worden op de heup gedragen
en op de knieën vertroeteld.
¹³Zoals een moeder haar kind troost,
zo zal Ik u troosten:
in Jeruzalem zult u getroost worden.
¹⁴Zielsblij zult u het aanschouwen,
en uw gebeente zal ontluiken als het groen.
De hand van de HEER zal zich openbaren aan zijn dienaren,
maar zijn woede zal over zijn vijanden komen.

Slotwoord

¹⁸Maar Ik kom om alle volken en talen te verzamelen;
zij zullen komen en mijn glorie zien.
¹⁹Ik geef hun een teken, en hun overlevenden zend Ik
naar de volken, naar Tarsis, Put, Lud, Mesek, Ros,
Tubal en Jawan, naar de verre eilanden, die mijn roem
nog niet hebben gehoord en mijn heerlijkheid nog niet hebben gezien;
zij zullen mijn heerlijkheid

onder de volken verkondigen.

²⁰Dan brengen zij al uw broeders uit de volken mee, als een offer voor de HEER, op paarden, wagens, huifkarren, muildieren en draagstoelen, naar mijn heilige berg Jeruzalem, zoals Israëls zonen in reine vaten hun gaven naar het huis van de HEER brengen', zegt de HEER.

²¹'En ook uit hen zal Ik priesters en Levieten kiezen', zegt de HEER.

²²'Want zoals de nieuwe hemel en de nieuwe aarde die Ik ga maken voor Mij blijven bestaan

– godsspraak van de HEER.

zo blijven uw nakomelingen en uw naam voor Mij bestaan.